

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Město Janské Lázně**, se sídlem nám. Svobody 273, Janské Lázně, zast. JUDr. Lukášem Havlem, advokátem, se sídlem Libušinka 180, Trutnov, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2016, č. j. 11 A 145/2014 – 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím ze dne 28. 7. 2014, č. j. 1132/550/14-Hr 54094/ENV/14, (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný na základě žalobcova odvolání změnil rozhodnutí Správy Krkonošského národního parku (dále též „Správa KRNAP“) ze dne 26. 3. 2014, č. j. KRNAP 02035/2014, jímž byla žalobci podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon o ochraně přírody“), uložena pokuta ve výši 35.000 Kč za porušení ustanovení § 8 odst. 1 téhož zákona. Protiprávního jednání se žalobce dopustil tím, že v průběhu měsíce května a června 2013 v rámci úprav parku u Lesního domu na pozemkové parcele č. 85/4, k. ú. Janské Lázně bez povolení orgánu ochrany přírody pokácel 5 ks dřevin rostoucích mimo les. Žalovaný svým rozhodnutím upřesnil výrok prvoinstančního rozhodnutí o vině uvedením výčtu druhů 5 kusů stromů pokácených bez povolení s uvedením obvodu kmene (2 ks javoru mléče, každý s obvodem kmene 110 cm, 2 ks javoru mléče, každý s obvodem kmene 180 cm, 1 ks jasanu ztepilého s obvodem kmene 190 cm), přičemž u všech byl obvod kmene měřen ve výčetní výšce 130 cm nad zemí.

[2] V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce již v roce 2011 žádal o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les na předmětném pozemku v počtu 26 ks dřevin. Správa KRNAP se po posouzení situace dohodla se zástupcem žalobce, že kácení bude komplexně řešeno až po zpracování projektové dokumentace, řízení bylo proto zastaveno. V lednu 2013 proto žalobce podal novou žádost o povolení kácení doplněnou o studii „Úpravy parku před Lesním domem v Janských Lázních“. Tato žádost se podle žalovaného shodovala s žádostí z roku 2011. Správa KRNAP při posouzení žádosti zjistila, že kácení některých dřevin vzhledem k obvodu kmene ve výčetní výšce nepodléhá povolení; tudíž město vzalo částečně žádost zpět, takže nově požadovalo kácení pouze 19 ks dřevin. Správa KRNAP vydala rozhodnutí ze dne 18. 3. 2013, č. j. 00646/2013, jímž povolila kácení 18 ks dřevin a nepovolila kácení 1 ks dřeviny (buk lesní). Následně v červnu 2013 podal žalobce třetí žádost o povolení kácení 3 ks dřevin v návaznosti na podnět obyvatelky města; Správa KRNAP vydala rozhodnutí ze dne 23. 7. 2013, č. j. 04384/2013, kterým povolila pokácet 1 ks buku lesního, jehož kácení původně rozhodnutím z března téhož roku nepovolila.

[3] Při terénním šetření v říjnu 2013 Správa KRNAP zjistila, že na předmětném pozemku bylo pokáceno více dřevin, a to o 7 kusů. K věci vypovídal svědek K., který prováděl kácení na základě zakázky žalobce a jenž uvedl, že při kácení postupoval v souladu s plánkem poskytnutým mu žalobcem. Na místě byl za město Janské Lázně přítomen pan S. P., který kontroloval průběh prací. Dodatečně, nad rámec zakázky, mu uložil pokácet i dřeviny označené ve výkresu číslu 1 a 2. Zástupce žalobce, vedoucí odboru technických služeb S. P. popsál přípravné práce ohledně revitalizace parku. V průběhu vlastní kácení nařídil pokácet navíc další dva stromy, poškozené v rámci kácení a z jeho pohledu nebezpečné. To bylo zaznamenáno i v předávacím protokolu. Po úklidu pozemku žalobce obdržel dle svědka žádost paní D. o kácení stromů u jejího domu, žádost byla předána Správě KRNAP. Dle svědka P. provedl vlastní práce pan K., byl si přitom vědom toho, že správa povolila kácet 18 stromů, avšak město označilo k pokácení 22 kusů dřevin. Svědek P. dále přikázal pokácet 2 stromy, neboť se mu jevíly jako nebezpečné.

[4] Žalovaný vysvětlil, že zákon o ochraně přírody koncipuje odpovědnost za vytýkaný správní delikt jako objektivní. Zdůraznil, že zásadní odpovědnost leží na osobě, která kácení přímo prováděla, tedy na panu K., s nímž je rovněž vedeno příslušné sankční řízení. Žalovaný dále uvedl, že současná aplikační praxe dospěla k závěru, že v případě nezákonného kácení dřevin prováděného na základě smluvní zakázky, nastupuje odpovědnost nejen u realizátora, ale i zadavatele díla, zde žalobce, který dílo nejen zadal, ale jeho provádění řídil a kontroloval. Žalovaný souhlasil se Správou KRNAP, že na danou situaci nedopadalo ustanovení § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody, podle níž povolení ke kácení dřevin není třeba, ohrožuje-li jejich stav bezprostředně život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu, neboť veřejnost bylo možno chránit jinak než kácením stromů, jelikož bylo možné zvolit ořez stromů. Z pouhého tvrzení obsaženého v protokolu o předání, podle něž koruny dvou stromů byly rozlámány, nelze dovozovat, že žalobce mohl dát příkaz tyto stromy pokácet. Žalovaný uzavřel, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, jelikož bylo prokázáno, že 5 ze 7 pokácených dřevin bylo pokáceno žalobcem v rozporu se zákonem žalobce, přičemž nebyly dodrženy podmínky obsažené v ustanovení § 3 vyhlášky č. 189/2013 Sb., za jejichž splnění předchozí povolení není nutné; žalovaný proto v tomto směru pouze upřesnil výrok prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný se rovněž ztotožnil s výší uložené sankce, neboť na jedné straně přihlédl k tomu, že žalobce sice porušil zákon o ochraně přírody poprvé, ale na straně druhé nepřehlédl, že se jedná o veřejnoprávní subjekt vybavený odborným aparátem, který by měl znát své povinnosti plynoucí z citovaného předpisu. Odpovědnost žalobce za předmětný delikt je dána tím, že se účastnil kácení, že zadal předmětnou zakázku a že poskytl písemný návod, situační nákres. Těžební práce tedy proběhly na jeho pokyn a s jeho souhlasem.

pokračování

[5] Žalobou ze dne 12. 9. 2014 se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a dále požadoval přiznání náhrady nákladů řízení. Podle jeho názoru nebylo dostatečně prokázáno, že by pokácení bez povolení orgánu ochrany přírody a krajiny 5 kusů dřevin, k jejichž pokácení je potřeba povolení. Žalovaný totiž nesprávně vycházel při popisu dřevin ze žádosti z roku 2011, v níž nebyl popsán obvod jednotlivých kmenů, což je zákonné kritérium pro určení, zda je pro kácení takové dřeviny nutné předchozí povolení. Nebylo tedy prokázáno, že pokácení dřevin proběhlo v rozporu se zákonem, když žádost neobsahuje údaj, zda skutečně stromy v ní uvedené mají obvod kmene ve 130 cm výšky větší nebo roven 80 cm; stromy s menším obvodem povolení k pokácení nevyžadují. Žádost z roku 2011 nebyla jménem žalobce řádně podepsána starostou obec, nýbrž zaměstnancem, který k tomu není oprávněn, a osobou, která později nepřesně opsala výčet stromů z povolení do výkresu pro dodavatele. Ve vztahu ke stromům č. 1 a 2 setrval žalobce na argumentaci, že je bylo nutné pokácet, neboť představovaly nebezpečí pro život a zdraví, nebo že hrozil při jejich ponechání vznik škody značného rozsahu. Žalovaný pouze odkázal na to, že tato skutečnost nebyla do 15 dnů od pokácení těchto dřevin řádně oznámena. Pouhé pochybnosti žalovaného však nemohou sloužit k tomu, aby byla konstatována vina žalobce za správní delikt. Vyslovil přesvědčení, že za dané situace bylo jediným správným řešením stromy pokácet, neboť hrozilo při pádu jich samotných nebo jejich větví zranění procházejících osob. Trval na tom, že nikdy nedal nezákonný pokyn panu K. ke kácení, neboť při vlastním jednání s ním se odvolával na povolení Správy KRNAP. V neposlední řadě poukazoval na to, že zákon umožňuje sankcionovat pouze toho, kdo poškodil dřevinu, tudíž odpovědnost by měly správní orgány dovozovat pouze u toho subjektu, který kácení fakticky provedl. Rozšiřující výklad nelze podle žalobce akceptovat.

[6] Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 5. 11. 2014, v němž vyslovil přesvědčení, že žalobce opakuje námitky uplatněné již v odvolání, s nimiž se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádal. V řízení bylo řádně doloženo, které stromy byly pokáceny nad rámec povolení. Žádost z roku 2011 sloužila pouze jako vstupní informace o obvodech kmenů, které byly následně Správou KRNAP ověřeny v terénu. Žádost z roku 2011 obsahovala výkres s očíslovaným výčtem stromů, z čehož správní orgány vycházely; ze strany žalobce jde jen o zpětné účelové zpochybnování. Z provedeného dokazování nebylo podle žalovaného prokázáno, že u 2 navíc pokácených stromů byly splněny podmínky § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody, jelikož svědek P. popisoval pouze poškození větví. V takovém případě měl žalobce řešit situaci jejich ořezem, neboť akutní nebezpečí nehrozilo, a to i za cenu dočasného omezení přístupu do parku. Žalobce podle závěru žalovaného přeceňuje předávací protokol mezi ním a panem K., neboť v něm je uvedeno pouze to, že bylo vydáno povolení Správy KRNAP, nebyl však přesně zmíněn jeho obsah. Byl to navíc žalobce, kdo předal výkres obsahující o 4 kusy dřevin více než výkres v tomto povolení. Žalovaný odkázal na rozhodovací praxi správních soudů a setrval na stanovisku, že lze dovést odpovědnost žalobce za správní delikt, neboť to byl on, kdo si kácení objednal a dodavateli přesně určil, které stromy pokácet. Žalovaný proto navrhol, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[7] V replice ze dne 25. 11. 2014 žalobce setrval na své předchozí argumentaci.

[8] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 6. 5. 2016, č. j. 11 A 145/2014 – 35, žalobu jako nedůvodnou zamítl. Neztotožnil se s výtkou žalobce, že správní orgány nedostatečně identifikovaly pokácené dřeviny, neboť jejich přesné určení vyplývá z rozhodnutí Správy KRNAP o povolení pokácet 19 ks dřevin a z jeho porovnání s výkresem kácení 22 kusů dřevin. Porovnáním těchto dokumentů byl zjištěn rozdíl mezi povoleným počtem a počtem fakticky pokácených dřevin. Správní orgány dále řádně vycházely z výpovědi pana K. a P., z nichž vyplynulo, že nad rámec dřevin vyznačených ve výkresu došlo k pokácení dalších dvou dřevin z důvodu jejich poškození. Správní orgány dále vycházely ze záznamů z terénního šetření z října a

listopadu 2013. Měly proto dle soudu dostatečné podklady pro určení, které dřeviny byly pokáceny bez příslušného předchozího povolení. Obvod pokácených stromů správní orgány správně zjistily ze žádosti žalobce z roku 2011, která obsahuje výkres a tabulku s označením stromů včetně jejich obvodu. Tato žádost navíc byla Správou KRNAP ověřena šetřením na místě v listopadu 2011. Žádost o kácení z roku 2011 byla správními orgány považována za důkaz, není proto relevantní, zda tato žádost splňuje všechny formální náležitosti žádosti. Ve vztahu k námitkám žalobce, že 2 kusy dřeviny musel odstranit s ohledem na jejich havarijní stav, soud odkázal na výpovědi svědků K. a P., z nichž sice vyplývá, že tyto stromy pokáceli z bezpečnostních důvodů, neboť se nejevily jako bezpečné, avšak tito svědci neuvedli žádné skutečnosti svědčící o okamžité hrozbě vzniku škody na zákonem chráněných hodnotách dle § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody, pro které nebylo možné pokácení odložit. Pro aplikaci tohoto ustanovení bylo totiž nutné prokázat bezprostřední ohrožení zákonem chráněných hodnot, což se žalobci nepodařilo. Chybí jakýkoli důkaz, ze kterého by nutnost pokácení byla zřejmá, neboť svědci uvedli pouze své domněnky či přesvědčení, nadto z jejich výpovědi nevyplývá rozsah poškození větví a stromů. Pokácení stromů bez předchozího povolení podle citovaného ustanovení zákona o ochraně přírody je totiž krajním řešením, tudíž ani samotná frekvence či rozsah užívání parku nemůže být sama o sobě důvodem pro závěr o nutnosti pokácet dřeviny bez povolení. Rozhodující je totiž pouze jejich stav. Soud nepřisvědčil námitce žalobce, že dal pokyn ke kácení pouze v rozsahu uděleného povolení, neboť v předávacím protokolu žalobce vyznačil k pokácení 22 ks dřevin, přičemž podle těchto pokynů zhotovitel postupoval. Není doloženo, že by žalobce upozornil zhotovitele, že povolení se nevztahuje na všechny jím vyznačené dřeviny. Žalobce tedy dal pokyn ke kácení všech jím vyznačených dřevin, a to nad rámec uděleného povolení. Soud dospěl k závěru, že je dána odpovědnost žalobce za správní delikt jako objednatele prací, jelikož to byl on, kdo kácení dřevin nechal provést, byť smluvním dodavatelem, neboť ten jednal na základě jeho pokynů. Podpůrně soud poukázal na to, že povolení ke kácení bylo vydáno přímo žalobci, nikoli tomu, kdo vlastní kácení prováděl.

[9] Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2016, č. j. 11 A 145/2014 – 35, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 23. 5. 2016 z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel popsal průběh správního řízení a okolnosti související s jeho záměrem pokácet stromy v parku, který se snažil obnovit. Poukázal na to, že i v současné době se na daném místě nachází park se stromy, tudíž se nejedná o případ, kdy by na místě parku vznikla zástavba. Dovolával se toho, že byl v dobré víře ohledně správnosti svého postupu, který mu schválila i Správa KRNAP, když uvedla, že ke kácení zbylých porostů v žádosti neuvedených nepotřebuje povolení. Jeho jednání nemůže být natolik škodlivé, aby bylo konstatováno naplnění všech znaků správního deliktu, neboť na daném místě rostou nové a zdravé stromy; již z toho důvodu u něj nelze dovést odpovědnost za správní delikt. Dřeviny navíc pokácel pan K., přičemž jen na základě toho, že se stěžovatel rozhodl park revitalizovat, mu nelze ničeho vyčítat. Nikdo přitom neurčil, jakého protiprávního jednání se stěžovatel dopustil. Soud nemístně vychází ze žádosti o kácení z roku 2011, aniž by zvážil, že v roce 2013 Správa KRNAP uvedla, že povolovacímu režimu podléhá pouze 19 stromů. Nikdo se rovněž řádně nezabýval tím, zda všechny pokácené stromy podléhaly povolovacímu režimu.

[10] Stěžovatel nesouhlasil ani se závěry soudu, že v případě 2 pokácených stromů bylo potřeba povolení, neboť nebylo prokázáno, že jejich stav byl havarijní. Poukázal na to, že svědci museli situaci vyhodnotit okamžitě, když nebylo možné po dlouhou dobu omezit přístup do městského parku. Stěžovatel vyslovil názor, že zákon o ochraně přírody umožňuje sankcionovat pouze toho, kdo neoprávněně pokácí dřevinu, nelze tudíž na jeho základě trestat objednatele prací. Sankcionovat proto správní orgány mohly pouze pana K., který prováděl samotné kácení. Nesouhlasil tudíž s argumentem soudu, že to byl právě stěžovatel, kdo žádal

pokračování

o souhlas s pokácením dřevin, neboť získání správního povolení je věcí odlišnou od vlastní činnosti v podobě pokácení dřevin. Stěžovatele tak lze podle jeho názoru maximálně označit za návodce k deliktnímu jednání, což však zákon nesankcionuje. Stěžovatel proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil v přípisu ze dne 2. 6. 2016, v němž vyloučil, že by stěžovateli v minulosti Správa KRNAP sdělila, že ke kácení zbylých porostů v žádosti neuvedených nepotřebuje povolení, neboť k tomu se nemohla z povahy věci vyjadřovat. Pouze bylo stěžovateli sděleno, že některé dřeviny nedosahují velikosti, po jejímž dosažení podléhá pokácení povolovacímu režimu. Žalovaný trval na tom, že předmětné jednání stěžovatele bylo protiprávní, neboť kácet dřeviny je možné jen ze závažných důvodů, přičemž v posuzované věci stěžovatel pokácel bez povolení dokonce 5 kusů vzrostlých dřevin. Odpovědnost stěžovatele nebyla dovozována pouze z jeho žádosti z roku 2011, ale z celé řady podkladů, které městský soud správně v odůvodnění rozsudku popsal. Žalovaný k otázce určení odpovědnosti za správní delikt v případě objednatele kácení dřevin poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. 1 As 86/2011, který se k této otázce vyjadřuje kladně. Žalovaný proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti jako nepřijatelnou odmítl, eventuálně aby ji jako nedůvodnou zamítl.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[12] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Městského soudu v Praze vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřijatelnost.

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „*nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „*nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*“

[14] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí městského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75),

nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130).

[16] V případě napadeného rozsudku se městský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nejistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadený rozsudek jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl, neboť s jeho závěry věcně polemizuje v kasační stížnosti, v níž podrobně namítá nesprávné posouzení otázky uložené pokuty za správní delikt spočívající v pokácení dřevin rostoucích mimo les bez předchozího povolení. Nelze tudíž hovořit o tom, že by rozsudek městského soudu byl nesrozumitelný. Skutečnost, že stěžovatel se závěry soudu nesouhlasí a zjevně požaduje jiné, podrobnější odůvodnění, které by nadto plně odpovídalo jeho postoji, případně že odmítá argumentaci městského soudu opřenou o obsah správního spisu, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nesrozumitelnost.

[17] Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů, pod tento termín spadají rovněž nedostatky důvodů skutkových. Bude se typicky jednat o případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.

[18] Ani v tomto směru nezjistil Nejvyšší správní soud žádné pochybení městského soudu, neboť ten uvedl, z jakého důvodu má za to, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo v souladu se zákonem. Městský soud pouze vyjádřil svůj právní názor ohledně zákonnosti napadeného rozhodnutí, a to i odkazem na obsah správního spisu; z faktu, že nepřisvědčil argumentaci stěžovatele a že dospěl k závěrům, se kterými nesouhlasí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů.

[19] Jestliže stěžovatel vytýká městskému soudu, že „nevedl konkrétní skutečnosti k jeho protiprávní činnosti“, je nutné jej odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku (zejména str. 4 – 6), ve kterém městský soud vysvětluje, co je stěžovateli kladeno za vinu a na základě jakých důkazních prostředků k závěru o jeho vině správní orgány dospěly. Je tedy zjevné, že se městský soud touto žalobní námitkou zabýval; posouzení správnosti jeho závěru však spadá pod kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a nikoliv pod písm. d) téhož ustanovení.

[20] Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by byl dán důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud rovněž nemůže přisvědčit názoru stěžovatele, že v dané věci nebyly splněny podmínky pro uložení pokuty za správní delikt s argumentací, že vytýkané jednání nenaplnuje materiální stránku správního deliktu. Stěžovatel totiž zjevně přehlíží, že došlo k pokácení 5 kusů dřevin rostoucích mimo les bez předchozího povolení. Zákon o ochraně

pokračování

přírody přitom v ustanovení § 7 poskytuje dřevinám ochranu bez dalšího, čímž vyjadřuje zájem společnosti na ochraně přírody a krajiny, a to zejména v podobě snahy o omezení kácení jakékoli jednotlivé dřeviny rostoucí mimo les podle navazujícího ustanovení § 8 téhož zákona. Nelze proto hovořit o tom, že v případě pokácení většího počtu dřevin rostoucích mimo les (v projednávané věci 5 stromů) nebyly naplněny materiální znaky správního deliktu, k jehož naplnění dle zákona stačí již to, že byla zničena pouze jedna dřevina (srov. ustanovení § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, podle kterého *„orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les“*.

[22] Jestliže stěžovatel argumentuje tím, že k obnově parku musel přistoupit z toho důvodu, že ze stromů padaly na návštěvníky větve a že některé dřeviny byly ve špatném stavu, musí Nejvyšší správní soud uvést, že námitka tohoto znění ve vztahu ke všem 5 kusům stromů nebyla po celou dobu správního řízení stěžovatelem uplatněna.

[23] Nejvyšší správní soud se nemůže nepozastavit nad překvapivostí této argumentace. Stěžovatel totiž požádal o pokácení tohoto parku již v roce 2011 (a to z důvodu přestárlosti a nevhodnosti vegetace, byť zmiňoval i možný budoucí vznik problémů s provozní bezpečností), přičemž i v žádosti z roku 2013 hovořil pouze o nevhodnosti předmětných dřevin, případně o jejich špatném zdraví. Pokud však byl stav předmětných 5 kusů stromů tak havarijný, jak nyní stěžovatel bez dalšího tvrdí v kasační stížnosti, není Nejvyššímu správnímu soudu zřejmé, proč s řešením této „krizové situace“, která dle jím podaných žádostí z roku 2011 a 2013 byla zjevně stejná - neboť není ničím doloženo, že by mělo dojít k náhlé podstatné změně - otálel skoro 2 roky.

[24] Naplnění materiální stránky správního deliktu nevylučuje ani to, že stěžovatel ke kácení stromů přistoupil z důvodu revitalizace tohoto parku, neboť zákon nehovoří o tom, že se pachatel správního deliktu dle ustanovení § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody může své odpovědnosti za správní delikt zprostit tím, že přistoupí k výsadbě jiných stromů. Koncepce zákona o ochraně přírody a krajiny totiž zjevně stojí na tom, že je nutné chránit stávající stav dřevin rostoucích mimo les bez ohledu na to, zda následně dojde k výsadbě jiných dřevin, a to i na původním místě. Tato skutečnost v podobě revitalizace naopak má být – a také byla – zohledněna při posuzování samotné žádosti o povolení ke kácení dřevin (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 2 As 49/2008 – 90, a rozsudek ze dne 26. 10. 2007, č. j. 4 As 10/2007 - 109) a při případném zvažování o výši uložené sankce, pokud dojde k nepovolenému kácení dřevin jako v posuzované věci. Nelze tedy přisvědčit argumentaci stěžovatele, že jen na základě toho, že chtěl provést celkovou revitalizaci svého parku, nelze konstatovat jeho odpovědnost za pokácení 5 kusů stromů nad rámec příslušného povolení.

[25] Podle názoru Nejvyššího správního soudu se stěžovatel nemůže dovolávat ani dobré víry ohledně správnosti svého postupu. Jak totiž vyplývá z obsahu spisu, stěžovatel v roce 2011 a 2013 podával žádosti o povolení kácení stromů, z čehož je možné dovodit, že si byl vědom své zákonné povinnosti získat povolení ke kácení stromů, které svou velikostí dosahují parametrů vymezených v prováděcím předpisu. Pokud takové povolení nezískal ve vztahu k dalším stromům na témže pozemku, které splňovaly stejná kritéria (obvod kmene nad 80 cm ve výčetní výšce) jako dřeviny, ve vztahu k nimž žádal o vydání povolení, nelze v žádném případě hovořit o tom, že by stěžovatel mohl mít legitimní očekávání ohledně možnosti pokácet dřeviny takovýchto parametrů.

[26] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani účelovému „vytrhávání“ jednotlivých částí odůvodnění rozhodnutí Správy KRNAP z roku 2013 ohledně povolení kácení stromů, neboť správní orgán zde uvedl pouze to, že povolení ke kácení podléhají stromy s obvodem kmene nad 80 cm ve výčetní výšce; z té části odůvodnění rozhodnutí o povolení kácení tedy v žádném případě nelze dovodit, že stěžovatel získal oprávnění k pokácení jakéhokoli stromu, jelikož mu bylo sděleno pouze to, že povolovacímu režimu podle § 8 zákona o ochraně přírody podléhá dřevina určité velikosti. Jestliže předmětných 5 pokácených kusů dřevin dosáhlo této velikosti, nelze hovořit o tom, že na základě tohoto povolení z roku 2013 a jeho odůvodnění mohl stěžovatel pokácet i tyto stromy.

[27] Pokud stěžovatel obsáhle argumentuje tím, že městský soud a správní orgány nesprávně vycházely pouze z jeho žádosti o pokácení stromů z roku 2011, je nutné poukázat na to, že stěžovatel dezinterpretuje závěry městského soudu i správních orgánů. Městský soud totiž jasně vysvětlil, že žádost z roku 2011 byla použita správními orgány pouze v tom ohledu, že prostřednictvím její obrazové přílohy, která obsahovala tabulku a výkres s vyznačením jednotlivých stromů, byly přesně popsány dřeviny, které stěžovatel pokácel nad rámec povolení vydaných v roce 2013. Za situace, kdy stěžovatel disponoval povoleními, na jejichž základě mohl pokácet pouze některé dřeviny, je použití takové žádosti a její přílohy s popisem všech dřevin podle názoru Nejvyššího správního soudu zjevně na místě, neboť jejím prostřednictvím lze specifikovat, které dřeviny stěžovatel pokácel bez povolení a které nikoli, a lze rovněž ověřit velikost obvodů těchto stromů.

[28] Z těchto podkladů je přitom zřejmé, že předmětných 5 kusů dřevin podléhalo předchozímu povolení jejich pokácení, jelikož obvod jejich kmene ve výši 130 cm nad zemí přesahoval 80 cm (u všech dřevin se jednalo o obvod kmene přesahující 100 cm podle žádosti z roku 2011, přičemž je zřejmé, že minimálně stejný obvod musely mít tyto dřeviny i v roce 2013) a protože celková plocha zapojených porostů dřevin zjevně přesahovala 40 m². Stěžovatel přitom blížeji neuvádí a nedokládá, která podmínka opravňující jej ke kácení těchto dřevin podle prováděcího předpisu (vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení nebo podle předchozí právní úpravy účinné v době kácení, tj. dle § 8 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny) byla v dané věci splněna.

[29] Jestliže stěžovatel dovozuje, že jej k pokácení stromů opravňoval v souladu s ustanovením § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody stav stromů, který bezprostředně ohrožoval život či zdraví nebo hrozila škoda značného rozsahu, musí Nejvyšší správní soud uvést, že tento důvod stěžovatel výslovně vztáhnul pouze ke 2 dřevinám, nikoliv ve vztahu ke všem stromům, jejichž pokácení bez předchozího povolení mu bylo kladeno za vinu. Avšak ani ve vztahu k těmto 2 dřevinám nebylo prokázáno, že by se jednalo o stav, který předpokládá ustanovení § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody, neboť dle jeho výslovného znění se musí jednat o zřejmě a bezprostředně ohrožující (hodnoty zde vyjmenované) stav dřevin.

[30] V posuzované věci se stěžovatel dovolává toho, že osoby, které byly v době kácení těchto dřevin na místě, vyhodnotily jejich stav za natolik závažný, že byly podmínky tohoto ustanovení splněny. Nejvyšší správní soud však nemůže souhlasit s tím, aby stav, který by odůvodňoval nutnost kácení dřevin bez předchozího povolení, byl doložen pouze tvrzením dvou svědků, kteří navíc jsou silně provázáni se subjektem, v jehož zájmu došlo k pokácení dřevin, neboť na jeho objednávku pracovali, a to na základě pracovního poměru nebo smluvního vztahu jako zhotovitelé díla. Svědkové v posuzované věci nadto pouze uvedli to, že stav dvou stromů byl špatný, jelikož došlo k jejich poškození při kácení; jen na základě takové výpovědi však nelze hovořit o tom, že by stav těchto dřevin byl natolik havarijní, jak nyní dovozuje stěžovatel,

pokračování

když skutečně nelze vyloučit, že vhodným zásahem za takové situace by bylo vhodné prořezání větví.

[31] Pokud by navíc k tomu, aby se delikvent zprostil odpovědnosti za správní delikt dle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody, stačilo pouhé jeho tvrzení, případně tvrzení osob s ním provázaných, že stav dřevin byl havarijní, postrádalo by ustanovení § 8 téhož zákona jakéhokoli významu, neboť vždy by bylo možné tvrdit, že stav stromů byl velmi špatný, přičemž správní orgány by poté, co by byl strom pokácen a odklizen (aniž by to bylo v souladu s ustanovením § 8 odst. 4 citovaného předpisu do 15 dnů od provedení kácení řádně oznámeno), často fakticky neměly možnost prokázat opak. Nejvyšší správní soud proto zdůrazňuje, že výklad právního předpisu musí být racionální, spravedlivý a umožňující jeho smysluplnou aplikaci; nelze připustit takový závěr, že výjimku ospravedlňující kácení stromů může bez dalšího založit pouhé tvrzení osob zainteresovaných na samotném kácení ohledně špatného stavu takového stromu.

[32] Nejvyšší správní soud se nemůže ztotožnit ani s názorem stěžovatele, že v jeho případě nebyly splněny znaky skutkové podstaty správního deliktu dle ustanovení § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody, jelikož vlastní kácení neprováděl on sám, ale podnikatel, kterého si k tomu objednal. Jak však správně žalovaný uvedl ve vyjádření ke kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 86/2011 – 50, zdůraznil, že *„je možné představit si situaci (srov. bod 27 a násl.), kdy by mohla nastoupit delikttní odpovědnost realizátora i investora, a to například pokud by uvedené práce prováděli oba, resp. zaměstnanci obou subjektů, či kdy by zaměstnanci investora na místě samém řídili práce či dávali pokyny k provádění prací prováděných realizátorem. Tak tomu však v daném případě nebylo.“* Rovněž v rozsudku ze dne 5. 3. 2009, č. j. 9 As 50/2008 – 64, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„v této souvislosti je třeba také připomenout, že ke spáchání daného správního deliktu a založení odpovědnosti právnické osoby nebo jí naroveň postavené fyzické osoby, tj. fyzické osoby jednající v rámci své podnikatelské činnosti, je nezbytné, aby byly mj. naplněny všechny znaky skutkové podstaty, mezi něž patří i objektivní stránka deliktu. Obligatorní znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Příčinná souvislost – kauzální nexus (nexus causalis) – je vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán. Ve shodě s doktrínou je přitom jednání příčinou následku pouze tehdy, jestliže by následek bez tohoto jednání nenastal buď vůbec, anebo by bez něho nenastal takovým způsobem, jakým konkrétně nastal. Při posuzování projednávané věci proto bylo nutné zaměřit se na konkrétní jednání, jakožto nejvýznamnější příčinu škodlivého následku v podobě vytěženého lesa a ptát se, zda by tento následek nastal i v případě absence tohoto jednání. Jako relevantní se v této souvislosti jeví zejména otázka, zda by k vytěžení lesa došlo i v případě absence jednání žalobce, tzn. pokud by danou těžbu např. odmítl provést, nedošlo by k ní vůbec nebo by k ní došlo „rukou“ jiné společnosti KIMOS oslovené osoby. A naopak, zda by k vytěžení lesa došlo i v případě absence jednání společnosti KIMOS, tzn. pokud by si společnost KIMOS danou těžbu neobjednala, provedl by ji žalobce i tak, řečeno metaforou „na vlastní pěst“. Těmito otázkami ani naznačenou diferenciací mezi jednáním žalobce a jednáním společnosti KIMOS ve vztahu k vytěžení lesa se však inspekce ani stěžovatel nezabývali.“*

[33] V posuzované věci přitom svědek P. (zaměstnanec stěžovatele) uvedl, že až v průběhu kácení rozhodl o kácení dvou dalších stromů, které byly podle jeho názoru nebezpečné, jejich kácení proto panu K. nařídil, v terénu mu rovněž ukazoval jednotlivé dřeviny k pokácení. Rovněž svědek K. potvrdil, že těžební práce kontroloval a řídil pan P. Z provedených výpovědí má tedy Nejvyšší správní soud za to, že stěžovatel se na vlastní těžební činnosti podstatnou mírou podílel, neboť ji prostřednictvím svého pověřeného zaměstnance kontroloval a řídil. Nelze proto dospět k závěru, že odpovědným subjektem za správní delikt je v daném případě pouze zhotovitel, nikoli i objednatel, tedy stěžovatel.

III.**Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení**

[34] Na základě všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Městského soudu v Praze k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[35] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu